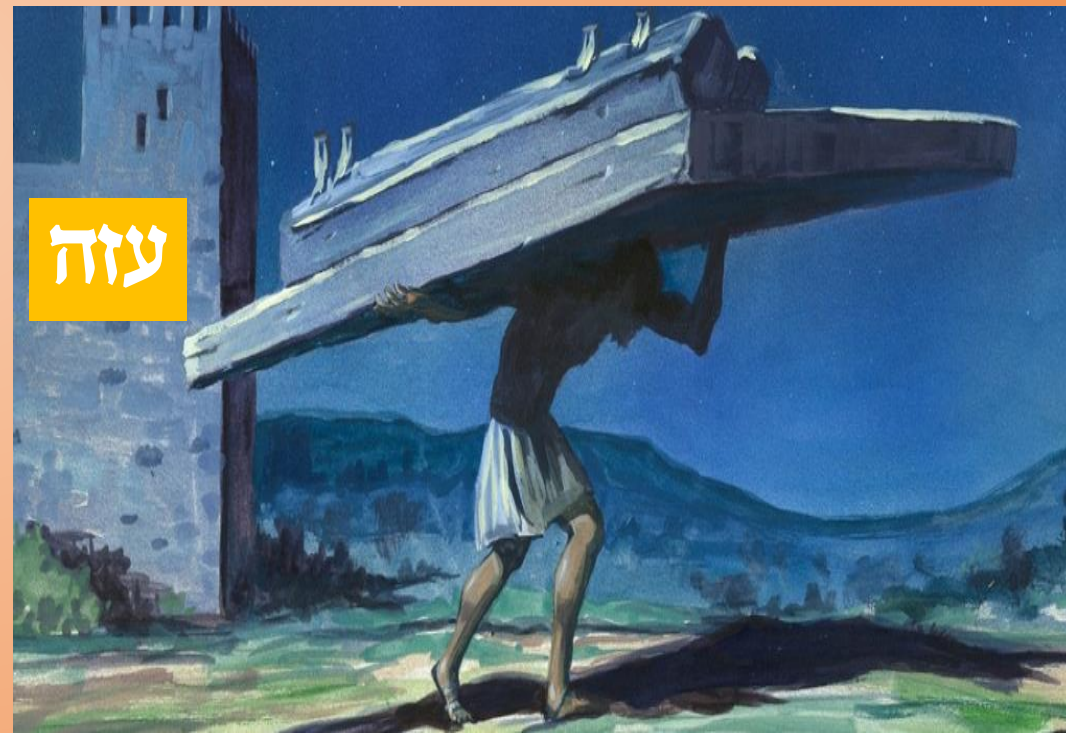
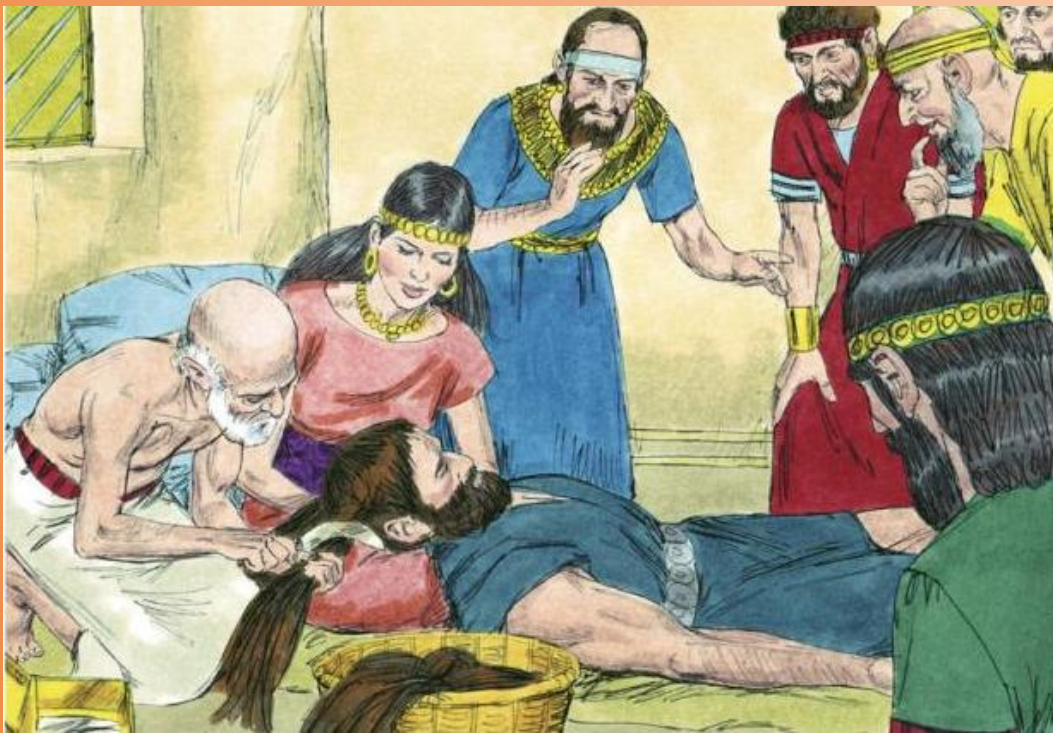

שמשון והאישה בעזה, שמשון ודלילה (פרק טז)

שמעון השופט (פרקים יג-טז)

שמעון
ודלילה
(פרק טז)

שמעון
והאשה בעזה
(פרק טז)

שמעון
והאשה מתמנה
(פרק יד-טז)

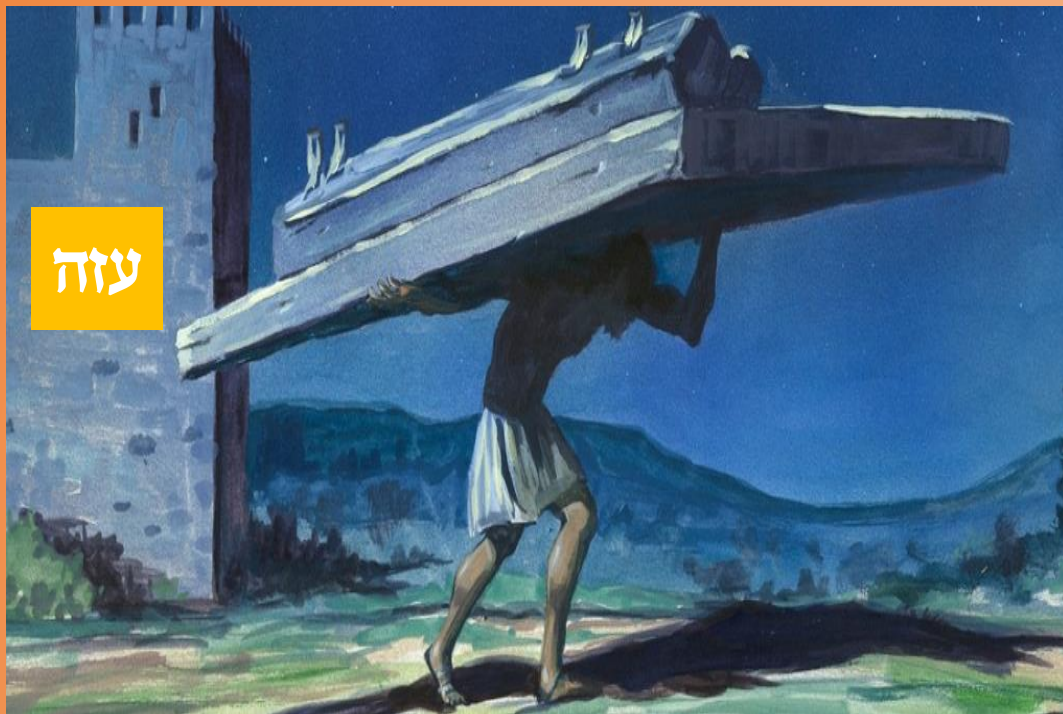

ההתגלות לאם
שמעון, לידתו
(פרק יג)

תקעיר סיפור האשה בעזה (פרק טז)

האשה השנייה הייתה אישה זונה פלשתית מהעיר עזה.
כשנודע לפלישתים כי שמשון נמצא בביתה, באו ללכדו,
אלא שמשון חמק מביתה באמצע הלילה, ופרץ מהעיר
המסוגרת, תוך שהוא מנתק את שערי העיר עזה ממקומם,
ונושא אותם עד ראש ההר בפאתי חברון.

עזה

וַיֵּלֶךְ שִׁמְשׁוֹן עֲזָתָה, וַיֵּרָא-שָׁם אִשָּׁה זֹנָה וַיָּבֵא אֵלֶיהָ.

פלשתים זוממים לתפוס את שמשון (ב)

לַעֲזָתִים לֵאמֹר (=ויגד לעזותים לאמר = נאמר לאנשי עזה) בָּא שִׁמְשׁוֹן הֵנָּה.

וַיִּסְבּוּ (=העטרפו האנשים אחד לשני)

וַיֶּאָרְבוּ לוֹ כָּל הַלַּיְלָה בְּשַׁעַר-הָעִיר (=ארבו לו במקום/במבנה הנמצא ביציאה מן העיר),

וַיִּתְחַרְשׁוּ כָּל-הַלַּיְלָה לֵאמֹר,

עַד אֹר-הַבֶּקֶר וַהֲרֻגָהּ (=נהרגהו עד אור הבוקר לכשיצא מן העיר) !

שמשון בורח מעזה (ג)

וַיִּשָּׁכַב שִׁמְשׁוֹן עַד חֲצִי-הַלַּיְלָה, וַיָּקָם בַּחֲצִי-הַלַּיְלָה:

וַיֵּאָחֶז בְּדִלְתוֹת שַׁעַר-הָעִיר (=אחז בשערים של העיר עצמם)

וּבִשְׁתֵּי-הַמַּזְזוֹת (=עמודי עץ/אבן שמשני צדי השער אליהם מחוברים צירי הדלת)

וַיִּסָּעם (=עקר אותם) עִם הַבְּרִיחַ (=עם הקורה הנועלת את הדלתות),

וַיָּשֶׁם עַל כַּתְּפָיו, וַיַּעֲלֶם אֶל רֹאשׁ-הָהָר

אֲשֶׁר עַל פְּנֵי-חֶבְרוֹן (=אל ראש ההר הנשקף למול חברון).

תקציר סיפור דלילה (פרק טז)

האישה השלישית הייתה אישה מנחל שורק ששמה דלילה, לא ברור אם היא ישראלית או פלשתית. חמשת סרני הפלשתים, שפחדו מכוחו הרב של שמשון ומפעולותיו נגדם, הפעירו בדלילה לפתות את שמשון כדי שיגלה מהו סוד כוחו, ותמורת מידע זה הציעו לה אלף ומאה כסף מכל סרן. היא ניסתה להוציא משמשון את המידע, שמשון התל בה מספר פעמים עד שלבסוף, משגברו העקותיה, גילה לה שכוחו טמון בשיער ראשו שלא גולח מעולם. דלילה גזזה את מחלפות ראשו, והפלשתים תפסוהו, ניקרו את שתי עיניו ושמו אותו כטוחן בבית האסורים.

לכידת שמשון נחגגה על ידי הפלשתים ברוב עם, בזבח גדול שערכו במקדש דגון אלוהיהם, שאליו הביאו את שמשון מנוקר העיניים והמושפל. שמשון ביקש מהנער שהוליך אותו להציבו בין עמודי התווך של המבנה, נשא תפילה לאלוהים שיחזקהו, "זְכֹרְנִי נָא וְחַזְקֵנִי נָא אֲךָ הַפֶּעַם הַזֶּה, הָאֱלֹהִים, וְאַנְקָמָה נֶקֶם אַחַת מִשְׁתִּי עֵינַי, מִפְּלִשְׁתִּים". לפת את העמודים וקרא: "תָּמוּת נַפְשִׁי עִם פְּלִשְׁתִּים" והמבנה קרס על כל החוגגים. "וַיִּהְיוּ הַמֵּתִים אֲשֶׁר הָיִיתָ רַבִּים מֵאֲשֶׁר הָיִיתָ בְּחַיֵּיו". כל בית אביו ירד לאסוף את גופו, וקברוהו בקבר מנוח אביו אשר בין צרעה לאשתאול.

נסיון שכנוע ראשון של דלילה 7 יתרים לחים

דלילה

ותאמר דלילה אל שמשון:
הגידה-נא לי: במה כחך גדול?
ובמה תאסר לענותך?
(=כיצד ניתן לאוסרך ולהכניעך)?

ויעלו לה סרני-פלשתים
7 יתרים-לחים אשר לא-חרבו,
ותאסרהו בהם!
והארב ישב לה בחדר
(=מארב פלישתי בחדר נסתר או פנימי בבית)
ותאמר אליו:
פלשתים עליך שמשון!

שמשון

ויאמר אליה שמשון:
אם יאסרני ב-7 יתרים-לחים
(=מיתרים לחים העשויים ממעי בעלי-חיים)
אשר לא חרבו (=לא התייבשו, אז המיתרים גמישים ולא נקרעים)
וחליתי (=נחלשתי), וחייתי כאחד האדם!

וינתק את היתרים,
כאשר ינתק פתיל-הנערת בהריחו! אש!
(=פתיל נעורת הוא פתיל העשוי מפסולת פשתן,
כשאש מתקרבת לפתיל הוא מתנתק)
ולא נודע (סוד) כחו (=של שמשון).

ניסיון שכנוע שני של דלילה עבوتים חדשים

דלילה

וַתֹּאמֶר דְּלִילָה אֶל שְׁמֶשׁוֹן:
הִנֵּה הִתְלַת בִּי (=לעגת לי),
וַתְּדַבֵּר אֵלַי כְּזָבִים (=שקרים)
עַתָּה הִגִּידָה – נָא לִי בַמָּה תִּאָּסֵר.

שמשון

וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ:
אִם אֲסוּר יֵאָסְרוּנִי
בְּעִבּוּתִים – חֲדָשִׁים (=חבלים-חדשים)
אֲשֶׁר לֹא נַעֲשֶׂה בָהֶם
מִלֵּאכָה (=שלא השתמשו בהם)
וְחִלִּיתִי (=נחלשתי), וְהִיִּיתִי כְּאַחַד הָאָדָם

וַתִּקַּח דְּלִילָה עִבּוּתִים – חֲדָשִׁים,
וַתֹּאסֶרְהוּ בָהֶם.
וַתֹּאמֶר אֵלָיו:
פְּלִשְׁתִּים עָלֶיךָ שְׁמֶשׁוֹן!
וְהָאָרֶב יֵשֵׁב בְּחָדָר.

וַיִּנָּתְקוּ מֵעַל זִרְעֹתָיו כַּחוּט!
(=ניתק אותם מזרועותיו בקלות כמו שאדם
רגיל מנתק מעליו חוט)

ניסיון שכנוע שלישי של דלילה אריגת השערות

עד-הנה התלת בי
ותדבר אלי כזבים (=שקרים)
הגידה לי במה תאסר ?

אם תארגי את 7 מחלפות ראשי
(=צמות, שערות ראשו היו קלועות ב- 7 צמות)
עם המסכת (=מערכת חוטי ה"שתי")
שבנול האריגה. כוונת שמשון ששערות ראשו
ישמשו כחוטי "ערב" ודלילה תארג אותם בחוטי השתי

וייקץ משנתו
ויסע (=עקר) את היתד הארג
(=היתד הארוג משערות ראשו)
ואת המסכת (=חוטי השתי)

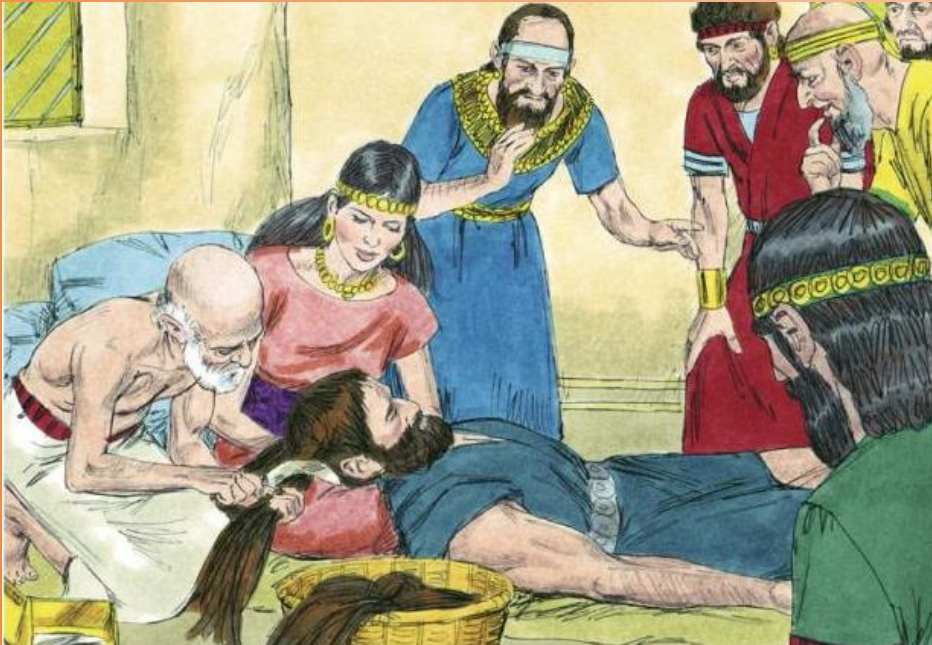
ותתקע ב³יתד
(=דלילה עשתה את מעשה האריגה על
יתד הנעוץ בקרקע) ותאמר אליו:
פלשתים עליך שמשון !

נסיון שכנוע 4 של דלילה גילוח שבע מחלפות שער ראשו

ותישנו על ברפיה,

ותקרא לאיש, ותגלח (=עיוותה את האיש שיגלח):

את 7 מחלפות-ראשו

ותרא דלילה
כי הגיד לה את כל-לבו,

ויגד לה את כל-לבו, ויאמר לה:
מורה (=סבין תער) לא עליה על ראשי,
כי נזיר-אלהים אני מבטן-אמי
אם גלחתי וסר ממני כחי:
וחליתי והייתי ככל-האדם

וַיִּנָּקְרוּ אֶת עֵינָיו.

וַיֹּאחֲזוּהוּ פְּלִשְׁתִּים

וַיְהִי טוֹחַן בְּבֵית-הָאֲסוּרִים

(מלאכת הטחינה היא מלאכה פשוטה שכדי לבצעה אין צורך בעיניים לראות)

וַיַּחַל שֶׁעַר-רֹאשׁוֹ לְצִמּוֹם כְּאִשֶּׁר גָּלַח

(כלומר כוחו התחיל להתחדש מיד לאחר שגולש)

וַיּוֹרִידוּ אוֹתוֹ עֵזָתָהּ (לעיר עזה)

וַיֹּאסְרוּהוּ בַּנְּחָשִׁתַּיִם (באזיקי נחושת)

עזה

פלשתים

שמחת סרני פלשתים

וְסַרְנֵי-פְלִשְׁתִּים נָאֳסְפוּ לְזִבְחַ זֶבַח-גָּדוֹל

לְדָגוֹן-אֱלֹהֵיהֶם (=להלל את אלוהיהם על שנתן

בידם את שמשון) וּלְשִׁמְחָה (= וגם כדי לשמוח)

וַיֹּאמְרוּ: נָתַן אֱלֹהֵינוּ בְּיָדְנוּ אֶת שִׁמְשׁוֹן אוֹיְבֵנוּ.

שמחת העם הפלשתי

וַיֵּרְאוּ אֹתוֹ הָעָם וַיְהִלְלוּ אֶת אֱלֹהֵיהֶם,

כִּי אָמְרוּ: נָתַן אֱלֹהֵינוּ בְּיָדְנוּ אֶת אוֹיְבֵנוּ.

וְאֵת מַחְרִיב-אֶרְצֵנוּ, וְאֲשֶׁר הִרְבָּה אֶת חֲלָלֵינוּ.

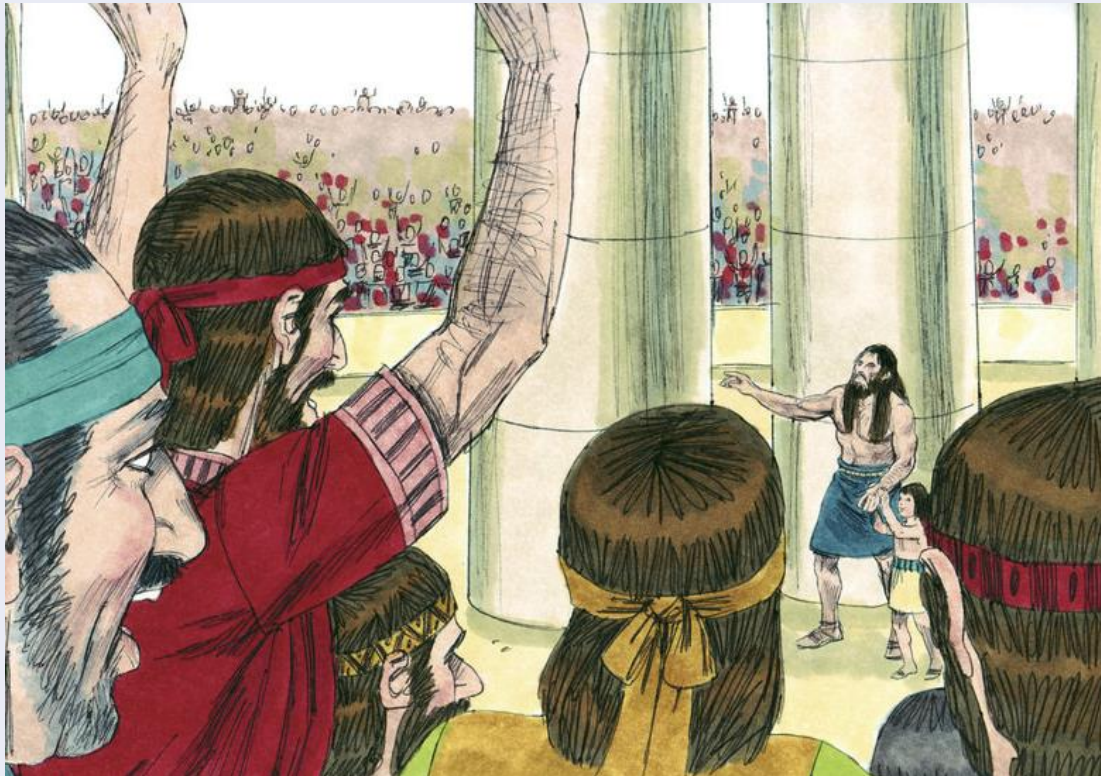
וַיְהִי כְּטוֹב לָבָם, וַיֹּאמְרוּ: קָרָאוּ לְשִׁמְשׁוֹן וַיִּשְׁחָק-לָנוּ.

שמשון

וַיִּקְרְאוּ לְשִׁמְשׁוֹן מִבֵּית-הָאֲסוּרִים,

וַיִּצְחָק לַפְּנֵיהֶם (=שמשון שיתף אתם פעולה ועשה מעצמו

צחוק כנראה כדי להמתין שכולם יתכנסו שם, ואז יפיל עליהם את הבית)

שמשון (מתפלל אל ה' לנקמה בפלשתים, מפיל עליהם הבית)	פלשתים (משפילים אותו)
וַיֹּאמֶר שִׁמְשׁוֹן אֶל הַנַּעַר הַמַּחְזִיק בִּידוֹ: הֲנִיחָה אוֹתִי (=תשאיר אותי בין העמודים) וְהִמְיִשְׁנִי אֶת הָעַמּוּדִים אֲשֶׁר הַבַּיִת נִכּוֹן עָלֵיהֶם, וְאֶשְׁעַן עָלֵיהֶם (=ותגרום לי שאוכל למשוש את העמודים שהבית מתבסס עליהם, ואשען עליהם)	וַיַּעֲמִידוּ אוֹתוֹ בֵּין הָעַמּוּדִים
תפילתו אל ה' לנקמה וַיִּקְרָא שִׁמְשׁוֹן אֶל-ה', וַיֹּאמֶר: אֲדֹנָי ה', זָכְרֵנִי נָא (=לטובה) וְחֻזְקִי נָא אֶךְ הַפַּעַם הַזֶּה, הָאֱלֹהִים, וְאֲנִקְמָה נָקֶם-אֶחָת מִשְׁתֵּי עֵינַי, מִפְּלִשְׁתִּים (=אני יודע שלפי מעבי כעת נקמתי בפלשתים תהיה מוגבלת, ואין באפשרותי לנקום את הוצאת שתי עיני, לכן אבקש ממך ה', שתתן לי אפשרות לנקום בפלישתים כנגד אחת מתוך שני העיניים שהוציאו לי פלישתים) הפלת הבית על הפלשתים, הריגת פלשתים רבים וַיִּלְפֹּת (=תפס בחוזקה) שִׁמְשׁוֹן אֶת שְׁנֵי עַמּוּדֵי-הַתָּוֶךְ, אֲשֶׁר הַבַּיִת נִכּוֹן עָלֵיהֶם (שני העמודים המרכזיים המחזיקים את הגג) וַיִּסָּמֶךְ (=נשען) עָלֵיהֶם, אֶחָד בְּיָמִינוֹ וְאֶחָד בְּשִׁמְאָלוֹ. וַיֹּאמֶר שִׁמְשׁוֹן: תָּמוּת נַפְשִׁי עִם פְּלִשְׁתִּים, וַיֵּט בִּכְחָ (=התכוּף כדי למוטט את העמודים האחוזים בזרועותיו) וַיִּפֹּל הַבַּיִת עַל הַסָּרְנִים וְעַל כָּל הָעָם אֲשֶׁר בּוֹ. וַיָּהֲיוּ הַמֵּתִים אֲשֶׁר הָמִית בָּמוֹתָו, רַבִּים (יותר) מֵאֲשֶׁר הָמִית בְּחַיָּיו.	וְהַבַּיִת מָלֵא הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים, וְשָׁמָּה כָּל סָרְנִי-פְּלִשְׁתִּים, וְעַל-הַגֹּג כ־ 3,000 אִישׁ וְאִשָּׁה הָרָאִים בְּשִׁחּוֹק שִׁמְשׁוֹן.

אזורי פעילותו של שמשון

וַיֵּרְדּוּ אָחִיו (=קרוביו) וְכָל-בֵּית אָבִיהוּ,

וַיֵּשְׂאוּ אֹתוֹ,

וַיַּעֲלוּ וַיִּקְבְּרוּ אוֹתוֹ בֵּין עֲרֵעָה וּבֵין אֲשֶׁתָּאֵל,

בְּקֶבֶר מְנוּחַ-אָבִיו.

וְהוּא שָׁפֵט
אֶת יִשְׂרָאֵל
20 שָׁנָה